

NYHEDSBREV NR. 6 - 2004 - ÅRGANG 2

Indhold

Museerne på indkøb	s. 2
Dato fastsat for Historiens Dag	s. 3
Indsigelse mod byggeplaner	s. 3
Ny struktur på kulturarven	s. 4
Faglige råd skal på valg	s. 5
Fredning på herregård ophæves	s. 6
Nordisk fremgang på verdenslisten	s. 6

KULTURARVSSTYRELSENS NYHEDSBREV

SLOTSHOLMSGADE 1
1216 KØBENHAVN K
TLF 72 26 51 00

REDAKTION:
KENNETH BO JØRGENSEN
kbj@kuas.dk
TLF 72 26 51 15

49 enestående genstande på museer er truede

25 statsanerkendte danske museer mener, at de i deres samlinger har genstande af enestående national betydning, der er så truede, at de kræver hurtig konserveringsindsats for at overleve.

Derfor søger disse museer nu om tilskud fra den bevaringspulje, som regeringen oprettede sidste år for at få løst påtrængende bevaringsproblemer for genstande af "enestående national betydning". Det skete i forbindelse med regeringens plan for en langsigtet bevaring af kulturarven: "Bevaring med perspektiv", som Kulturministeriet udsendte sidste år.

I alt er der seks millioner kroner i puljen, og der er kommet ansøgninger ind for 8,4 millioner kroner.

Der er søgt om nødhjælp til meget forskellige genstande: Fra de danske kongers tronstol fra 1671, til Thorvaldsens skrivebord, til malerier og musikinstrumenter, til det håndsyede bordflag med hagekors, der stod på skrivebordet hos den danske nazi-fører Frits Clausens i lægeboligen i Bovdrup.

Det enkelte museum skal selv i sin ansøgning begrunde, hvorfor det anser den pågældende genstand for at være af enestående national betydning. Nu vil ansøgningerne blive sendt til Kulturarvsstyrelsens faglige råd, der herefter vil indstille, hvilke projekter styrelsen bør støtte. Kulturarvsstyrelsens endelige afgørelse ventes klar i begyndelsen af næste år.

Der er meget stor forskel på, hvor meget museerne søger om. Nordjyllands Historiske Museum står for den største enkeltansøgning med 1.456.410 kroner til restaurering af 19 vægmalerier, der stammer fra riddersalen på herregården Rødslet. Den mindste ansøgning er på 1250 kroner til konservering af en dåbskjole fra Kulturhistorisk Museum, Randers.

Topscorer antalmæssigt er Musikhistorisk Museum, der har otte genstande, herunder tre opretstående klaverer, som man søger tilskud til konservering af.

fortsættes side 3

Museerne købte hesteøjne og numser

Kulturarvsstyrelsen har uddelt 1,7 mio. kr. fra den såkaldte erhvervessum, der skal støtte museerne, så de får mulighed for at erhverve gode tilbud.

Erhvervessummen uddeles to gange om året. Kulturarvsstyrelsen beslutter, hvem der skal have støtte, men det sker efter indstillinger fra de faglige råd. I denne omgang er der modtaget indstillinger Det Faglige Råd for Naturhistorie, Det Faglige Råd for Nyere Tids Kulturhistorie og Det Kunsthistoriske Faglige Råd. Museerne kan kun søge om støtte til køb af genstande, ikke til at få fuldført opgaver, f.eks. konserveringer. I alt blev der ansøgt om støtte for 3,6 mio. kr.

Følgende fik støtte:

Statens Museum for Kunst

Gabriele Münters: Stilleben mit Kerzenleuchter. (450.000 kr.)

Kvalitativt væsentligt værk fra kunstnerens sidste tid i Stockholm (1917) før kunstnerens ophold i Danmark. De glødende farver og det stærkt dekorative motiv viser tydeligt indflydelsen fra Matisse. Værket vil være en klar styrkelse af museets samling fra perioden.

Arken Museum for Moderne Kunst

Damien Hirst: Untitled (300.000 kr.)

Væsentligt værk fra 2001 med sjældne sommerfugle påført den våde maling i live. Værket placerer sig i et progressivt æstetisk felt mellem det repræsenterede og det reale samt mellem stor skønhed og gru.

Museet for Samtidskunst

Yoko Ono: To portefolios (80.000 kr.)

Hver portfolio indeholder 8 stills/fotografier i passepartout og en DVD af værkerne FLY og BOTOMS. Der er tale om væsentlige værker, der ved at fokusere på kroppen, varighed, flygtighed og sprog udfordrede 1960'ernes grænser for, hvad man kunne tillade sig at vise på film. Værkerne er et fint supplement

til museets samling af Yoko Onos værker og videodokumentationer fra tidens avantgarde-scene. Støtte anbefales under forudsætning af, at relevante rettigheder til sikkerhedskopiering erhverves.

Marstal Søfartsmuseum

Styrehus (75.000 kr.)

Et styrehus fra det lille motorskib Dora bygget i Marstal i 1954 opfylder et længe næret ønske hos museet om at vise de mindre motorskibes historie. Museet havde planer om netop at bygge en rekonstruktion af sådan et styrehus. Nu har det fået lov at afmontere både styrehus og kahytter.

Holstebro Kunstmuseum

Gutte Eriksen: Stor hvid krukke med hanke (35.000 kr.)

Den usædvanligt smukt formede krukke fra 1995 styrker museets samling af kunstnerens arbejder. Den er et fremtrædende eksempel på kunstnerens meget store krukker, hvor den hvide glasur står i centrum.

ARoS Aarhus Kunstmuseum

Bjørn Nørgaard: 112 syltetøjsglas fra hesteofring (300.000 kr.)

Et hovedværk i nyere dansk kunst fra 1970. I glassene findes øjne, ører, hoved, indvolde, blod, fedtvæv og pels fra hesteofringen udført i anledning af udstillingen Tabernakel på Louisiana i 1970.

Hastesager for museerne

De statsanerkendte museer har mulighed for året igennem at søge Kulturarvsstyrelsen om støtte til særlige opgaver, som ikke kunne forudses. Det kan f.eks. være gode tilbud på auktioner, som pludseligt dukker op.

Kulturarvsstyrelsen har blandt andet givet tilsagn om støtte fra hastesummen i følgende sager i år:

Silkeborg Museum bad om støtte til

at erhverve to litografier fra serien Alfa og Omega, som Edvard Munch skabte i København i 1908-09. Det var "Omega og blomsten" og "Omega's øjne". Museet fik bevilget 50 pct. af hammerslagspris, i alt 15.625 kr.

Østsjællands Museum fik støtte på 40.000 kr. til at hastedokumentere Bjælkerup Jernstøberi. Støberiet nord for Store Heddinge blev grundlagt i 1853 og omfatter også maskinværksted og smedje. Virksomheden har igennem alle årene været ejet af samme familie, og den udgør en usædvanlig velbevaret helhed med en række karakteristiske maskiner og redskaber. Det var vigtigt for museet at få interviewet familiemedlemmer og tidligere medarbejdere og indsamlet arkivalier efter virksomhedens lukning i 2003.

Museet på Sønderborg Slot fik støtte til at købe et maleri af Vilhelm Jacob Rosenstand med titlen "Morgenen efter Fægtning ved Bustrup 3. januar 1864." Det viser to danske soldater, der finder liget af en østrigsk soldat foran "Saxarmen" (halvkredsvolden ved Hedeby). Museet fik et godt tilbud fra efterkommerne af den private ejer, godsejer Wilhelm Dinesen, der selv deltog i begge slesvigske krige og efterfølgende købte værker af Rosenstand. Maleriet skal bruges i museet til at vise, at det ikke kun var Preussen, som Danmark var i krig med. Støtten lød på 12.500 kroner.

Louisiana Museum for Moderne Kunst fik 100.000 kr. til at anskaffe sig en litografisk serie af Martin Kippenberger fra 1996 med titlen "Raft of Medusa". Værket vil ikke blot supplere det spor i samlingen, der arbejder med den tyske efterkrigskunst, men også tage hul på 1980'ernes generation af internationale kunstnere. Værkets samlede pris var 260.000 kroner.

Søndag 22. maj er Historiens Dag

Det skal være en oplevelse for hele familien. Derfor skal det være på en søndag.

Med den begrundelse har kulturminister Brian Mikkelsen besluttet, at den første "Historiens Dag" skal afholdes søndag 22. maj 2005. Dermed er der lagt op til, at historie og kulturarv kan komme på programmet i hele den uge, der leder op til Historiens Dag, f.eks. i skoler og institutioner. Selve dagen kan blive en familiedag, hvor man sammen drager ud for at få fortalt en bid af den historie, der omgiver os.

"Man kunne jo forestille sig en familiedag i meget bred forstand med oldeforældre, bedsteforældre, forældre og børn, der gjorde det til en fast tradition at være sammen om enten et lokalt arrangement eller en familieudflugt til et museum eller et fortidsminde. Målet er, at vi alle får et bedre kendskab til vores kulturarv og dermed også en større bevidsthed om, hvad historien betyder, og hvordan den binder os sammen som familie og som folk. Men det gør ikke spor, hvis det også bliver hyggeligt," siger kulturminister Brian Mikkelsen.

Kulturarvsstyrelsen skal tilrettelægge og koordinere Historiens Dag. Kulturmi-

nisteren har bedt styrelsen om at lægge vægt på, at Historiens Dag kommer til at handle om kulturarv i bred forstand, og at man derfor involverer forskellige partnere. Hvordan projektet udvikler sig, vil man kunne holde sig orienteret om, når der åbner en hjemmeside om Historiens Dag. Her vil man kunne se, efterhånden som nye arrangementer bliver meldt til lokalt. Det bedste program fra et lokalområde vil blive præmieret.

For at engagere skolerne i ugen op til Historiens Dag vil Kulturarvsstyrelsen udgive særligt undervisningsmateriale og en avis, der skal inspirere lærere og elever. Politiken/Gyldendal skal udarbejde materialet. Desuden vil der være et tæt samarbejde med museerne og arrangementer i forbindelse med den internationale museumsdag 18. maj. Der vil også snarest blive udskrevet en konkurrence, hvor unge skal give deres bud på, hvad der i deres nærhed skal bevares for eftertiden som kulturarv.

Kulturarvsstyrelsen har ansat Gitte Lildholdt som koordinator af "Historiens dag". Gitte Lildholdt kommer fra en stilling som projektleder på kampagnen: "Vi cykler til arbejde".

Indsigelse mod byggeplaner

Kulturarvsstyrelsen har gjort indsigelse mod Københavns Kommunes planer for bebyggelse af Krøyers Plads på Christianshavn. Årsagen er, at de planlagte højhuse på al for afgørende måde vil bryde Københavns nuværende profil.

Det drejer sig om Københavns Kommunes forslag til tillæg til lokalplan for Wilders Plads II samt det tilhørende forslag til tillæg til kommuneplan. Kulturarvsstyrelsen skal høres i disse sager og kan gøre indsigelse i henhold til planlovens § 28.

Dermed kan Borgerrepræsentationen ikke vedtage forslaget. Der skal først opnås enighed med Kulturarvsstyrelsen om forslagens indhold. Kan parterne ikke nå til enighed, kan sagen forelægges Miljøministeriet til endelig afgørelse.

Kulturarvsstyrelsen har ingen problemer med de arkitektoniske ideer for projektet til Krøyers Plads. De er af en sådan karakter, at de isoleret set vil kunne resultere i et projekt, som ikke på afgørende vis kommer i konflikt med de omkringliggende fredede bygninger.

Men Kulturarvsstyrelsen finder, at bygningerne med bygningshøjder på op til 55 meter på afgørende vis bryder med den profil, som generelt gælder for den del af København, som ligger inden for voldene. Kulturarvsstyrelsen er af den opfattelse, at et sådant brud bør undgås, og at byens profil inden for voldene bør fastholdes i den eksisterende højde, kun brudt af tårne, spir og kupler.

forsat fra forsiden

Kulturhistorisk Museum, Randers har søgt om støtte til syv truede genstande, fire dåbskjoler og tre dåbsposer. Museet på Sønderborg Slot og Nordjyllands Historiske Museum har hver tre ansøgninger. Mens der er kommet to ansøgninger fra Arbejdermuseet, Holbo Herreds Kulturhistoriske Centre, Museet for Holbæk og Omegn, Moesgård Museum, Rosenborgsamlingen, Langelands Museum og Haderslev Museum. Desuden er der kommet enkelt-ansøgninger fra Næstved Museum, Bornholms Museum, Odense Bys Museer, Fyns Kunstmuseum, Kunstindustrimuseet, Thorvaldsens Museum, Midtsønderjyllands Museum, Tønder Museum, Den Antikvariske Samling i Ribe, Vejen Kunstmuseum, Holstebro Kunstmuseum, Gammel Estrup Herregårdsmuseet, AROS Aarhus Kunstmuseum og Den Gamle By.

Det forventes, at der vil kunne indkaldes ansøgninger til konservering af truede genstande af enestående national betydning også for 2005, 2006 og 2007.

Skole forbliver fredet

Munkegårdsskolen i Gentofte skal fortsat være en fredet bygning. Kulturministeriet har stadfæstet Kulturarvsstyrelsens afgørelse af 11. juni 2004, og ministeriets afgørelse kan ikke ankes.

Kulturministeriet har i sin vurdering i den konkrete sag lagt vægt på, at Munkegårdsskolen må anses for et hovedværk blandt Arne Jacobsens arbejder og et hovedværk inden for skolebyggeri både nationalt og internationalt, hvis fredningsværdier fortsat er intakte. Kulturministeriet har endvidere noteret sig, at Kulturarvsstyrelsen har peget på en række muligheder for at imødekomme klagerens ønsker til bygningsmæssige ændringer af skolen, uden at de bærende fredningsværdier tilsidesættes.

Fredning ophæves

Et forslag om at ophæve fredningen af mellembygningen på plejehjemmet Hammershøj, Trækbanen 2, i Helsingør er nu sendt til høring. Dermed vil der blive mulighed for at fritlægge det fredede højhus på pladsen.

Det Særlige Bygningssyn har udtalt, at mellembygningen mellem højhuset og de omkransende bygninger på det tidligere plejehjem Hammershøj ikke har de væsentlige arkitektoniske værdier, der kan begrunde en opretholdelse af den eksisterende fredning. Derfor kan Bygningssynet anbefale en ophævelse af fredningen. Derefter kan man rive mellembygningen ned, så det fredede højhus kommer til at ligge frit på pladsen.

Ny struktur på kulturarven

Regeringen og Dansk Folkeparti har indgået aftale om en ny struktur på kulturområdet i forbindelse med strukturreformen. Aftalen fordeler ansvarsområderne mellem kommunerne og staten, når amterne nedlægges. Generelt bliver det også på kulturarvens område fordelt således, at kommunerne får større ansvar for det lokale, mens staten får større ansvar for det nationale.

For Kulturarvsstyrelsen er der to væsentlige områder, der berøres: museumsområdet og fortidsmindeområdet

Museumsområdet

I fremtiden vil kommunerne som hovedregel have ansvaret for det lokale museumsvesen, mens staten som hovedregel har ansvar for museer af særlig national betydning.

Kommunerne får hovedtilskudsansvaret for de ca. 120 museer over hele landet med almindelig tilskudsordning – de såkaldte § 15-museer. Museerne indgår som væsentlige elementer i det sammenhængende museumsvesen, men har ofte en mere lokal tilknytning. Større kommunale enheder kombineret med større kommunalt ansvar kan på længere sigt føre til, at der skabes en mere stringent museumsstruktur med færre overlap, og det kan muliggøre mere sammenhængende lokale museumsstrategier. Ansvaret for den lokale finansiering af disse museer og dermed hovedtilskudsansvaret samles derfor i kommunerne. Staten fastholder sit nuværende ansvar på dette område.

Med henblik på at sikre tid til at finde en finansieringsløsning for de § 15-museer, der modtager særligt store amtslige tilskud, etableres en generel fire-årig overgangsordning for overførslen af de nuværende amtslige tilskud til kommunerne, så staten i perioden overtager amternes hidtidige tilskud og videregiver dette til de pågældende museer. Efter periodens udløb overføres midlerne fuldt

ud til det kommunale bloktilskud.

Staten skal fortsat have ansvaret for museer af særlig national og international betydning, det vil sige de statslige museer og de museer, som er omfattet af museumslovens særlige tilskudsordning (§ 16-museer). Staten vil overtage amternes medfinansiering af § 16-museer.

Af § 16-museer er der i alt 18. Disse museer er nationale kulturelle fyrtårne, hvis faglige eller formidlingsmæssige betydning rækker klart ud over museets hjemkommune. Større statsligt ansvar for disse museer kan på sigt medvirke til en mere sammenhængende national museumsstrategi. Staten er i forvejen hovedtilskudsyder for en række af disse museer.

De frivillige amtsmuseumsråd nedlægges, men kommunerne kan frit oprette frivillige lokale museumsråd. De frivillige amtslige kulturmiljøråd nedlægges, men kommunerne kan frit oprette frivillige lokale kulturmiljøråd.

Fortidsminder

Hidtil har amterne ført tilsyn med, at fortidsminderne, herunder sten- og jorddiger, blev vedligeholdt og plejet. Nu samles hele ansvaret for fortidsminder hos staten. Det bliver Kulturarvsstyrelsen, der herefter skal varetage tilsynet af fortidsminder. Men det vil ofte i praksis blive de lokale kulturhistoriske museer, der udfører opgaven efter nærmere aftale med Kulturarvsstyrelsen. Styrelsen kan også udnytte en ny delegationsmulighed, så tilsynet kan delegeres til en enkelt kommune.

Hvis et amt har ejet et fortidsminde eller fredede sten- og jorddiger, skal disse overføres til kommunerne.

Kommunerne vil ligesom amterne skulle tage stilling til dispensationer fra lovgivningen i enkeltsager. Disse afgørelser vil Kulturarvsstyrelsen kunne indbringe for Naturklagenævnet, hvis styrelsen er uenig.

Valg til de faglige råd

Nu begynder valgkampen til Kulturarvsstyrelsens fire faglige råd og Fællesrådet.

Medlemmerne sidder i tre år ad gangen, og en ny periode begynder 1. januar 2005. De nuværende medlemmer kan genvælges, hvis de genopstiller.

Til rådene kan opstilles fastansatte museumsinspektører på de statslige og statsanerkendte museer. Når kandidaterne er opstillet, udsendes stemmesedler. Antallet afhænger af det enkelte museums arbejdsområde. Mange kulturhistoriske museer vil f.eks. have stemmeret til både det arkæologiske råd og Rådet for Nyere Tids Kulturhistorie. Hvert museum kan stemme på fire kandidater pr. råd, og de kandidater, der har fået flest stemmer, er valgt.

Der er faglige råd for arkæologi, kunsthistorie, naturhistorie og nyere tids kulturhistorie. De skal rådgive Kulturarvsstyrelsen i museumsspørgsmål, bl.a. med koordinering af museernes arbejde og statsanerkendelse af museer. Medlemmerne deltager desuden i kvali-

tetsvurdering af museerne og i fordelingen af de årlige tilskud til forskningsprojekter, indkøb af genstande, konservering m.m.

Rådene består af seks medlemmer. Nogle medlemmer udpeges. Det gælder Nationalmuseet, der udpeger et medlem til rådet for arkæologi og rådet for nyere rids historie, og Statens Museums for Kunst udpeger et medlem til rådet for kunsthistorie. Universiteterne udpeger også medlemmer. Desuden bliver to medlemmer af det naturhistoriske råd udpeget af Statens Naturhistoriske Museum, som hører under Københavns Universitet. Men de øvrige medlemmer skal vælges af de ansatte ved de statslige og statsanerkendte museer.

Når rådene er valgt og sammensat, udpeger Kulturarvsstyrelsen rådernes formænd og næstformænd. Rådsformændene sidder samtidig i Kulturarvsstyrelsens Fællesråd, der rådgiver styrelsen i principielle sager inden for museumsområdet. Fællesrådet består også af et medlem fra hvert af de tre statslige hovedmuseer samt styrelsens direktør.

Støtte til børneprojekt

Kulturarvsstyrelsen har bevilget Gentofte Kommune 50.000 kr. til udvikling af projektet "Alle børn har en kulturarv". Bag projektet står kommunen og to af de lokale museer, Museet på Kropedal og Øregaard Museum. Sammen vil de formidle den lokale kulturarv til børn med udgangspunkt i det kommuneatlas for Gentofte Kommune, som udkommer senere på året. Der skal bl.a. etableres en hjemmeside, "Børnenes Kommuneatlas", og udarbejdes undervisningsmateriale, som kan hentes ned fra hjemmesiden.

"Børn og kulturarv" er et af Kulturarvsstyrelsens højest prioriterede områder, og ansøgningen fra Gentofte blev

hilst velkommen som både ambitiøs og nytænkende. Det er styrelsens ønske at støtte projekter, som udvikler nye metoder inden for formidling til børn og unge med det formål at give dem bedre muligheder for at opleve historierne i det lokale kulturlandskab. Projektet i Gentofte har et stort potentiale inden for formidling af viden om bygningskultur og bymiljøer og for udvikling af undervisningsmaterialer om kulturarv for børn.

Styrelsen har derfor bevilget 50.000 kr. til en videreudvikling af projektet og bedt kommunen om at udarbejde en handlingsplan.

Nyt system for bygninger på nettet

Kulturarvsstyrelsen har indgået kontrakt med det århusianske it-firma Mjølner Informatics om et nyt system til registrering og formidling af fredede og bevaringsværdige bygninger. Udviklingsarbejdet skal efter planen være færdigt til august næste år.

Resultatet skal blive en ny, moderne hjemmeside i tilknytning til www.kuas.dk med kort, billeder og oplysninger om landets bygningshistoriske kulturarv. I stedet for de lange lister med bygninger, som findes på hjemmesiden i dag, vil man i fremtiden nemmere kunne finde frem til de relevante oplysninger via adressesøgning eller et geografisk kort. Og fremover vil man ikke kun kunne se oversigten over de ca. 9000 fredede bygninger, men også de ca. 300.000 bygninger, der er erklæret bevaringsværdige.

Det nye system, i daglig tale kaldet FBB, vil blive et centralt arbejdsredskab for sagsbehandlere i Kulturarvsstyrelsen og i kommunerne. Men samtidig vil det også være en indgang for museer, bevaringsforeninger og interesserede borgere til landets bygnings- og arkitekturhistorie.

FBB er blot én blandt mange databaser, som Kulturarvsstyrelsen driver. De kan opdeles i to hovedkategorier: dem, der omhandler den "faste", stedfæstede kulturarv, f.eks. Fund og Fortidsminder, og dem, der har med museerne og deres samlinger at gøre, f.eks. Kunst Indeks Danmark og Museernes Samlinger.

Det er fremtidsvisionen, at man skal kunne bevæge sig frit imellem disse databaser og få vist fortidsminder og fredede bygninger på det samme kort, hvis man har interesse i det, eller gå fra en gravhøj i landskabet til det lokale museums fund fra udgravningen af den.

Kulturarvsstyrelsen har iværksat en ophævelse af fredningen af Tambourhuset på Brahetrolleborg, selv om Det Særlige Bygningssyn ønskede fredningen opretholdt.

Fredning ophæves på Brahetrolleborg

Kulturarvsstyrelsen afviser at ophæve fredning eller tillade nedrivning af tre af herregårdens 13 fredede bygninger. Til gengæld ser det ud til, at en enkelt fredet bygning under herregården får ophævet fredningen.

Det er ejeren af Brahetrolleborg, Ove Ditlev Reventlow-Mourier, der har bedt om lov til at rive fredede bygninger ned.

Brahetrolleborg er en af de få herregårde i Danmark, hvor man har bevaret den helhed, som fandtes i landbo-reformtiden. Her er ikke bare hovedbygningen fredet, men også mange af de bygninger, der udgjorde herregårdsmiljøet. I alt 13 bygningsanlæg omkring Brahetrolleborg er fredede og beskriver den danske herregårds kulturhistorie. Derfor er Brahetrolleborg af national betydning.

Ansøgningerne om ændringerne har været forelagt Det Særlige Bygningssyn.

Stuehuset "Tambourhuset" fra ca. 1800 på Brændegårdsvej 3 styrkede mere eller mindre sammen i forbindelse med orkanen i 1999. Det har været ubeboet i mange år, og ejeren har nu bedt om at få fredningen ophævet.

Det Særlige Bygningssyn mener dog, at huset fortsat skal være fredet, og at det om nødvendigt skal genopføres. Huset er et karakteristisk eksempel på et almindeligt jordløst hus.

Kulturarvsstyrelsen vil imidlertid undtagelsesvis ikke følge indstillingen, fordi styrelsen finder det umuligt at gennemføre en istandsættelse af den nuværende bygning. En fastholdelse af fredningen vil forudsætte en fuldstændig nyopførelse af bygningen. Ud fra en samlet vurdering finder Kulturarvsstyrel-

sen ikke, at fredningen af Tambourhuset bør fastholdes, og har derefter sendt en ophævelsessag i høring.

Ejendommen på Reventlowsvej 2 består af et stuehus sammenbygget med en vandmølle fra 1792. Halvdelen af møllebygningen er styrtet sammen. Derfor har ejeren ansøgt om at få fredningen ophævet.

Det Særlige Bygningssyn ville ikke anbefale en ophævelse, men mener, at møllehuset skal sættes i stand. Kulturarvsstyrelsen har sendt ophævelsessagen i høring.

Stuehuset "Bremerstente" på Faurhøjvej 43 er medtaget og utidssvarende, og udgangen ligger placeret, så man går direkte ud på kørebanen til en trafikeret vej. Ejeren har bedt om tilladelse til at rive huset ned.

Det Særlige Bygningssyn har ikke ønsket at indstille en nedrivning til Kulturarvsstyrelsen.

Huset "Harehaven" på Reventlowsvej 3 består af stuehus og et udhus – begge dele er fredet. Men udhuset har siden orkanen i 1999 været i meget dårlig stand. Derfor har ejeren bedt om lov til at rive udhuset ned.

Det Særlige Bygningssyn vil ikke indstille en nedrivning, fordi det mener, at udhuset sammen med stuehuset udgør en del af den fredede helhed.

Nordisk fremgang på verdensliste

Fire ud af 34 nye optagelser på Unescos Verdensarvsliste gik i år til de nordiske lande. Det drejer sig om Grønlands Ilulisat Isfjord, Vega-øerne i Norge og Varberg Radio Station i Sverige. Endelig fik Island for første gang en lokalitet optaget på listen. Det skete med Tingvellir, hvor Altinget mødtes to uger om året fra 930 til 1798.

Et flot resultat mener Nordic World Heritage Foundation i sit seneste nyhedsbrev. NWHF er en fond, hvis bestyrelse tæller repræsentanter fra de nordiske lande. Fondens formål er at fremme verdensarvsarbejdet generelt.

Nyhedsbrevet gør resultatet op efter det 28. møde i Unescos World Heritage Committee. Mødet betød, at 34 nye steder blev optaget på Verdensarvslisten – heraf 29 som kulturarv og 5 som naturarv.

Komiteen har også ansvaret for den liste, der indeholder alle de områder af Verdensarvslisten, der er truet. Listen bestod af 35 af Verdensarvslistens 788 steder, der er i overhængende fare på grund af naturkatastrofer, krige, forurening eller turisme. I år blev der tilføjet tre nye truede steder: Fortidsminderne i den iranske by Bam blev optaget på listen i forbindelse med jordskælvet i december 2003. Havnene Kilwa Kisiwani og Songo Mnare i Tanzania blev optaget som truede på grund af erosion og mangel på vedligeholdelse. Og derudover er katedralen i Köln optaget på listen, fordi dens synlighed er truet af et planlagt højhusbyggeri.

Til gengæld kunne man også fjerne tre lokaliteter fra listen over truet verdensarv: Angkor i Cambodia, Fortet Bahla i Oman og Ruwenzori National Park i Uganda.